

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРИНЧЕНКА
Кафедра української літератури та компаративістики

«ПОГОДЖЕНО»

Проректор з наукової
роботи

Н.М.Віннікова
Від «*[підпис]*» 2017 р

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Вченою радою
Інституту філології

протокол № *[підпис]* 21.11.2017р.

Членний секретар
Т.Л. Видайчук

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**Науково-дослідна інфраструктура
в галузі філології:
джерелознавча база філологічного дослідження**

Для здобувачів вищої освіти
Ступінь «Доктор філософії»
спеціальності:
035 Філологія

2017-2018

УДК 801.8(075.8)

НЗ4

Структура програми типова. Години відповідають робочому навчальному плану.

Завідувач аспірантури,
докторантури

О.В.Плющик

Робоча програма «Науково-дослідна інфраструктура в галузі філології: джерелознавча база філологічного дослідження» для здобувачів вищої освіти ступеня «доктор філософії» спеціальності 035 Філологія. – 2017. – 10 с.

Розробник:

Козлов Роман Анатолійович, доктор філологічних наук, професор кафедри української літератури і компаративістики Київського університету імені Бориса Грінченка

Рецензент:

Назарець Віталій Миколайович, доктор філологічних наук, завідувач кафедри української літератури Рівненського міжнародного економіко-гуманітарного університету імені Степана Дем'янчука

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри української літератури і компаративістики (протокол № 3 від «4» лютого 2017 р.)

Завідувач кафедри Бровко О. О.

«04» лютого 2017 р.

ЗМІСТ

Пояснювальна записка	4
Структура програми навчальної дисципліни	
I. Опис предмета навчальної дисципліни.....	6
II. Тематичний план навчальної дисципліни	7
III. Програма.....	9
IV. Плани семінарських занять	9
V. Завдання для самостійної роботи.....	10
VI. Методи навчання	11
VII. Методичне забезпечення курсу	11
VIII. Рекомендована література	12

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Робоча навчальна програма з дисципліни «Науково-дослідна інфраструктура в галузі філології: джерелознавча база філологічного дослідження» є нормативним документом Київського університету імені Бориса Грінченка, який розроблено кафедрою української літератури та компаративістики на основі освітньо-наукової програми підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктор філософії.

Робочу навчальну програму укладено згідно з вимогами кредитно-модульної системи організації навчання. Програма визначає обсяги знань, які повинен опанувати здобувач, алгоритм вивчення навчального матеріалу дисципліни «Науково-дослідна інфраструктура в галузі філології: джерелознавча база філологічного дослідження», необхідне методичне забезпечення.

«Науково-дослідна інфраструктура в галузі філології: джерелознавча база філологічного дослідження» є дисципліною, спрямованою на формування галузевих (загальних) компетентностей та обов'язковою для вивчення аспірантами спеціальності 035 Філологія. Вона передбачає розв'язання **завдань фундаментальної підготовки фахівців вищої кваліфікації**, зокрема оволодіння ними принципами і методами роботи із науковими і фактографічними джерелами філологічного дослідження.

Мета вивчення курсу: формування у філологів – здобувачів наукового ступеня «доктор філософії» сталих навичок пошуку та обробки наукових та фактографічних джерел для проведення досліджень.

Завдання курсу:

- розкрити специфіку наукової інфраструктури в галузі філології;
- ознайомити здобувачів із методами пошуку джерел наукової інформації;
- розвинути навички пошуку та верифікації наукових та фактографічних джерел у галузі філології;
- розкрити завдання й принципи роботи наукометричних баз.

У процесі вивчення курсу важливо зосередити увагу на **засвоєнні знань** із таких питань: наукова інфраструктура, пошук наукової інформації, верифікація джерел, наукометрика.

Підвищенню ефективності семінарських занять сприятиме передбачене програмою виконання аспірантами практичних і самостійних завдань у контексті тем їхніх наукових досліджень.

Під час семінарських занять і самостійної роботи аспіранти **набувають уміння та навички, формують загальнопрофесійні компетенції щодо:**

- наукової комунікації;
- пошуку джерел наукової та фактичної інформації;
- верифікації наукових джерел;
- роботи із наукометричними базами.

Навчальний план відводить на вивчення дисципліни 2 кредити (60 год.), з яких 16 год. лекцій, 12 год. семінарських занять і 32 год. самостійної роботи.

СТРУКТУРА ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

I. ОПИС ПРЕДМЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Предмет: наукові тексти як джерело інформації.

Курс: підготовка <u>аспірантів</u>	Напрямок, спеціальність, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів, відповідних ECTS: 2	Освітній рівень: <i>«доктор філософії»</i>	Нормативна
Змістових модулів: 1	Спеціальність: <i>035 Філологія</i>	Рік підготовки: 2
Загальний обсяг дисципліни: <i>60 години</i>		Семестр: 3
		Аудиторні заняття: <i>28 год.</i> , з них: лекції: <i>16 год.</i> семінарські заняття: <i>12 год.</i>
		Самостійна робота: <i>32 год.</i>

II. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ п/п	Назви теоретичних розділів	Кількість годин				
		Разом	Аудиторних лекцій	семінарських	Самостійної роботи	
Змістовий модуль I						
Джерельна база філологічного дослідження						
1.	Наукова комунікація: форми, функції, структура	20	10	6	4	10
2.	Структура джерел філологічного дослідження	40	18	10	8	22
Разом за освітньою програмою		60	28	16	12	32

III. ПРОГРАМА

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I ДЖЕРЕЛЬНА БАЗА ФІЛОЛОГІЧНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ

Тема 1. Наукова комунікація: форми, функції, структура

Знайомство. Вправа «три кола».

Галузеві тематичні наукові центри як джерела інформації. Пошук, відбір і налагодження комунікації. Міжособистісна комунікація в науці.

Система масових наукових заходів: семінари – конференції – симпозиуми. Пошук інформації про них. Критерії оцінки й вибору. Правила ефективної участі.

Основні поняття теми: науковий центр; науковий семінар; наукова конференція; симпозиум.

Семінар 1. Наукові центри (4 год.).

Тема 2. Структура джерел філологічного дослідження

Спроба класифікації джерел наукової інформації. Теоретичні, методологічні та фактографічні джерела.

Принципи пошуку та верифікації джерел наукової інформації.

Наукометричні бази: завдання та принципи роботи.

Наукові філологічні видання України та світу: пошук, оцінка, ефективна взаємодія. Використання OJS у пошуку інформації.

Сервіси безоплатного доступу до наукової інформації.

Основні поняття теми: наукове джерело; пошукова система; наукометрика; наукометрична база; фахове видання; Scopus; Web of Science; GoogleScholars; OJS.

Семінар 2. Робота з наукометричними базами та пошуковими системами (4 год.).

Семінар 3. Мережа наукових видань (4 год.).

IV. ПЛАНИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

Семінар 1. Наукові центри (4 год.)

1. Презентація наукових центрів за темами досліджень:
 - аргументація оцінки та вибору (персональний склад, досягнення, комунікація);
 - можливості альтернативного вибору;
 - перспективи взаємодії.
2. Обговорення досвіду участі в масових наукових заходах.
3. Презентація майбутніх наукових заходів за темами досліджень.

Семінар 2. Робота із наукометричними базами та пошуковими системами (4 год.)

1. Демонстрація й обговорення можливостей використання наукометричних баз як джерел інформації:
 - Scopus;
 - Web of Science Core Collection;
 - Index Copernicus, РІНЦ та інших.
2. Можливості пошукової системи Google Scholar.
3. Наукова індексація в Україні.
4. Можливості інформаційного ресурсу «Наукова періодика України» Національної бібліотеки України ім. В. Вернадського.

Семінар 3. Мережа наукових видань (4 год.)

1. Презентація фахових видань України та світу за темами досліджень.
2. Демонстрація роботи з Open Journal System.
3. Презентація сервісів безоплатного доступу до наукової інформації.
4. Демонстрація роботи з Sci-Hub.

V. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

Тема 1. Наукова комунікація: форми, функції, структура

1. Опрацюйте результати вправи «три кола»: уточніть формулювання, аргументацію, визначте основні джерела інформації за кожним компонентом на кожному рівні.
2. Здійсніть пошук та відбір наукових центрів за темою власного дослідження. Обґрунтуйте свій вибір за критеріями:
 - персональний склад;
 - досягнення;
 - відкритість та перспективність комунікації.
3. Здійсніть пошук та відбір майбутніх наукових заходів за темою власного дослідження.

Тема 2. Структура джерел філологічного дослідження

1. Опрацюйте методичні рекомендації по роботі з провідними наукометричними базами (Scopus, Web of Science Core Collection) та пошуковими системами Google Scholar та «Наукова періодика України» НБУВ.
2. Доберіть фахові видання України за темою власного дослідження. Дайте їм оцінку за критеріями:
 - склад редколегії;
 - якість публікацій;
 - фактична періодичність;
 - доступність комунікації.
3. Підготуйте презентацію кількох сервісів безоплатного доступу до наукової інформації, якими ви користуєтеся.

VI. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

I. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності

1. За джерелом інформації:
 - *словесні*: лекція-діалог, пояснення, розповідь, бесіда.
 - *наочні*: демонстрація, презентація.
2. За логікою передачі і сприймання навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.
3. За ступенем самостійності мислення: пошукові, дослідницькі.
4. За ступенем керування навчальною діяльністю: самостійна робота.

II. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

1. Методи стимулювання інтересу до навчання: дискусія, обговорення, створення проблемних ситуацій.

VIII. РЕКОМЕНДОВАНІДЖЕРЕЛА

- GoogleАкадемія – URL:scholar.google.com.ua.
- Open Science in Ukraine – URL: openscience.in.ua.
- Scopus – URL: www.scopus.com.
- Web of Science– URL:clarivate.com/products/web-of-science.
- Web of Science– URL: webofknowledge.com.
- Міністерство освіти і науки України. Офіційний сайт. –URL:
mon.gov.ua/activity/nauka.
- Національна бібліотека ім. В. Вернадського. – URL: www.nbuv.gov.ua.

Робоча програма навчального курсу

**«Науково-дослідна інфраструктура в галузі філології:
джерелознавча база філологічного дослідження»**

Розробник: *Козлов Роман Анатолійович*, доктор філологічних наук, професор кафедри української літератури і компаративістики Київського університету імені Бориса Грінченка

Робоча програма «Науково-дослідна інфраструктура в галузі філології: джерелознавча база філологічного дослідження» для здобувачів вищої освіти ступеня «доктор філософії» спеціальності 035 Філологія. – 2017. – 10 с.